

ŠTATÚT

Ceny Slovenskej komory architektov

zo 7. februára 2002

v znení zmien z 5. novembra 2002, z 3. februára 2005, zo 16. marca 2006, zo 16. decembra 2010, zo 16. apríla 2014, z 9. marca 2016, z 13. septembra 2016, z 15. marca 2017, 14. marca 2019, 12. februára 2020, zo 14. apríla 2021 a zo 7. februára 2024.

Predstavenstvo Slovenskej komory architektov (ďalej len „Predstavenstvo“) sa podľa čl. 26 ods.1, písm. s) Štatútu Slovenskej komory architektov uznieslo na tomto štatúte:

Článok 1

Úvodné ustanovenia

(1) Zriaďuje sa Cena Slovenskej komory architektov za architektúru (ďalej len „Cena“) v skratke CE ZA AR. Cena má formu trofeje; jej opis je uvedený v Prílohe č. 1 tohto Štatútu. Cena sa udeľuje na základe výsledkov súťaže o Cenu (ďalej len „Súťaž“).

(2) Cena sa udeľuje za významný profesionálny výkon – zrealizované architektonické dielo vysokej kvality, ktoré prispieva k rozvoju architektúry na Slovensku (ďalej len „Dielo“).

(3) Laureátom sú všetky osoby, ktoré boli v návrhu na ocenenie Diela uvedené ako architekt alebo krajinný architekt oceneného Diela.

(4) S Cenou je spojené právo laureáta uvádzať udelenie Ceny v spojitosti so svojím menom, ateliérom uvedeným v návrhu na ocenenie Diela a v súvislosti s oceneným Dielom. S Cenou je spojené aj právo na bezplatnú propagáciu oceneného Diela Slovenskou komorou architektov (ďalej aj ako „Komora“) spôsobom a v rozsahu, ktoré Komora zvolí.

(5) Zriaďuje sa ocenenie Slovenskej komory architektov za osobitný prínos pre rozvoj architektúry, ktorý nie je vyjadrený architektonickým dielom, s názvom „Patrón architektúry“(ďalej len „Ocenenie PA“).

Článok 2

Udeľovanie Ceny

(1) Cena sa udeľuje každoročne spravidla v októbri pri príležitosti výročia ustanovujúceho valného zhromaždenia Komory. Cenu vyhlasuje Predstavenstvo; vyhlásenie Ceny sa zverejní na oficiálnych komunikačných kanáloch Komory.

(2) Uskutočnenie Ceny v jednotlivých ročníkoch zabezpečuje Komora.

(3) Cena sa udeľuje v týchto kategóriách:

- a) v kategórii Rodinné domy,
- b) v kategórii Bytové domy,
- c) v kategórii Občianske a priemyselné budovy,
- d) v kategórii Interiér,
- e) v kategórii Exteriér,
- f) v kategórii Fenomény architektúry:
 - v oblasti práce s kontextom miesta a programu,
 - v oblasti prínosu v interpretácii novej ideovej koncepcie,
 - v oblasti príkladnej rekonštrukcie historickej substancie,
 - v oblasti vysokého nároku na aspekty udržateľnosti,
 - v oblasti hodnoty vytvorenej v podmienkach obmedzeného rozpočtu,
 - v oblasti iných kritérií, na základe rozhodnutia poroty.

(4) Všetky kategórie zahŕňajú novostavby, prestavby, dostavby a revitalizácie. Predbežné zaradenie do kategórií podľa prevažujúcej funkcie, alebo osobitosti Diela vykoná pred zasadnutím poroty tajomník poroty vymenovaný Predstavenstvom.

(5) V každej kategórii podľa odseku 2 možno udeliť iba jednu Cenu.

Článok 3 **Návrh na ocenenie Diela**

(1) Uchádzať sa o Cenu môže podaním návrhu na ocenenie Diela každý, kto je v čase jeho podania členom Komory (povinným alebo dobrovoľným) alebo hosťujúcim architektom zapísaným v registri hosťujúcich architektov Komory a zároveň je oprávnený na zverejnenie Diela (ďalej len „Navrhovateľ“). Návrh na ocenenie Diela, ktorého autormi je viac ako jeden architekt, môže podať ktorýkoľvek z autorov Diela, musí však spĺňať podmienky podľa prvej vety.

(2) Navrhnuť na ocenenie možno Dielo, ktoré nebolo uskutočnené skôr ako dva kalendárne roky pred rokom, v ktorom sa má Cena udeliť. V prípade, ak ide o Dielo s podstatným krajinnno-architektonickým elementom, lehota uvedená v predchádzajúcej vete je päť rokov.

(3) Uskutočnením Diela podľa odseku 2 sa rozumie jeho zhmotnenie do konečnej podoby v zmysle projektovej dokumentácie a faktické nadobudnutie spôsobilosti na užívanie. Právoplatnosť rozhodnutia o kolaudácii, zápis do katastra nehnuteľností, ani faktické začatie užívania nie sú podmienkou.

(4) Navrhnuť na ocenenie možno Dielo, ktoré sa nachádza na území Slovenskej republiky.

(5) Podmienkou podania návrhu na ocenenie Diela je možnosť fyzickej obhliadky Diela porotou.

(6) Návrh na ocenenie Diela sa podáva elektronickou prihláškou spolu s uhradením režijného poplatku, ktorého výška je upravená v osobitnom predpise Komory a ktorý je splatný v okamihu podania prihlášky.

(7) Navrhnuť na ocenenie možno iba také Dielo, ktoré je zapísané v Registri architektonických diel (ďalej len „Register“), alebo je návrh na zapísanie takéhoto Diela do Registra podaný spolu s návrhom na ocenenie Diela; to neplatí, ak návrh na ocenenie Diela podáva hosťujúci architekt.

(8) Navrhovateľ podaním návrhu na ocenenie Diela vyhlasuje, že

- a) všetky údaje, ktoré uviedol, sú pravdivé a v súlade s právnymi predpismi SR a s vnútornými predpismi Komory,
- b) v prípade, ak má Dielo viac ako jedného autora, Navrhovateľ bol zo strany všetkých ostatných nositeľov osobnostných a majetkových práv k Dielu oprávnený (bol splnomocnený na podanie návrhu a bol mu udelený súhlas na použitie Diela v potrebnom rozsahu) na to, aby podal návrh na ocenenie Diela a aby bolo Dielo použité všetkými spôsobmi v súlade s týmto Štatútom,
- c) zabezpečil v celom potrebnom rozsahu súhlas vlastníka a/alebo oprávneného užívateľa stavby, ktorou je Dielo vyjadrené, potrebný na to, aby mohla porota vykonať obhliadku stavby a aby mohol televízny štáb a fotografi stavby podľa potreby nasnímať pre potreby propagácie Diela,
- d) bezodplatne udeľuje Komore súhlas na použitie Diela spôsobom: vyhotovenie rozmnoženín Diela fotografovaním a kamerovým záznamom, rozširovanie Diela verejným prenosom (televíznym vysielaním a cez internet), na účel informovania verejnosti o Súťaži, o Dielu, o činnosti Komory; súhlas sa udeľuje bez časového, územného a vecného obmedzenia; Komora je oprávnená súhlas udeliť ďalej tretej osobe (ako sublicenciu),
- e) v prípade, ak bude Dielo nominované, zaväzuje sa dodať obrazové a grafické podklady v požadovanej kvalite na účel ich ďalšieho spracovania pre propagačné účely; pre uvedené podklady platí ustanovenie písmena d) obdobne,
- f) súhlasí s podmienkami Súťaže,

- g) mu boli zo strany Komory (ako prevádzkovateľa spracúvania osobných údajov) ako dotknutej osobe (v prípade vlastných osobných údajov) a/alebo ako zástupcovi dotknutých osôb (vo vzťahu k ostatným autorom diela) poskytnuté informácie podľa článku 13 a nasl. Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/679 – všeobecné nariadenie o ochrane údajov.

Článok 4 Porota

- (1) O udelení Geny rozhoduje porota. Porota má spravidla sedem členov. Porota sa zostavuje z fyzických osôb – domácich a zahraničných architektov a iných umelcov. Porotu každoročne zostavuje Predstavenstvo. Zloženie poroty sa zverejní na webovom sídle.
- (2) Za člena poroty nemožno vymenovať
- a) osobu, ktorá spolupracovala na vytvorení Diela, ani ktorá je takejto osobe blízka¹,
 - b) viac ako štyroch členov poroty z ostatného ročníka Súťaže,
 - c) osobu, ktorá s členstvom v porote nesúhlasí,
 - d) člena Komory
 1. ktorý bol disciplinárne potrestaný a jeho potrestanie nebolo zahladené,
 2. o ktorom sa koná ako o disciplinárne obvinenom alebo
 3. ktorý bol potrestaný zákazom činnosti,
 - e) tajomníka poroty.
- (3) Členstvo v porote zaniká
- a) zistením prekážky členstva podľa odseku 2,
 - b) vzdaním sa členstva v porote,
 - c) odmietnutím uzavretia zmluvy o výkone funkcie člena poroty,
 - d) smrťou.
- (4) Členovi poroty a tajomníkovi poroty patrí jednorazová odmena podľa osobitných predpisov Komory.

Článok 5 Postup po podaní návrhov na ocenenie Diel

- (1) Podané návrhy na ocenenie Diel predbežne posúdi tajomník poroty. Obsahom predbežného posúdenia je zistiť včasnosť a kompletnosť návrhu, overiť spôsobilosť Navrhovateľa.
- (2) V prípade, ak má návrh odstrániteľné nedostatky, tajomník poroty vyzve Navrhovateľa, aby ich v lehote 5 pracovných dní odstránil.
- (3) Tajomník poroty v spolupráci s Komorou pripraví zasadnutie poroty a predloží naň všetky platné podané návrhy.

Článok 6 Konanie o námietkach

- (1) Tajomník poroty v spolupráci s Komorou zabezpečí zverejnenie prihlásených Diel na webovom sídle Komory.

¹ zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v zn. n. p.

(2) V lehote 30 pracovných dní od zverejnenia podľa odseku 1 je každý, kto tvrdí, že zverejním Diela môžu byť porušené jeho práva alebo právom chránené záujmy, oprávnený podať proti zverejneniu Diela námietky.

(3) Námietky je možné podať prostredníctvom adresy elektronickej pošty komarch@komarch.sk.

(4) Námietky musia obsahovať najmä:

- a) označenie osoby, ktorá námietky podáva,
- b) označenie Diela voči ktorému námietky smerujú,
- c) odôvodnenie námietok,
- d) predmet na preukázanie tvrdených skutočností.

(5) Odôvodnenie námietok má obsahovať rozhodné skutočnosti odôvodňujúce zásah do práv a oprávnených záujmov namietajúceho.

(6) Na neodôvodnené námietky sa neprihliada.

(7) O námietkach, ktoré boli podané dôvodne, rozhodne Predstavenstvom nominovaná komisia v lehote 14 dní. Lehota začína plynúť nasledujúci deň po uplynutí lehoty podľa odseku 2.

(8) V prípade, ak sa preukáže porušenie práva namietajúceho, tajomník poroty v spolupráci s Komorou zabezpečí vyradenie predmetného Diela z prebiehajúceho ročníka Ceny.

(9) Vyradením Diela podľa odseku 8 nie je dotknuté právo žiadnej osoby, ktorá tvrdí, že má voči Dielu práva, domáhať sa súdnej ochrany.

(10) Ak sa námietka týka výlučne návrhu na zápis Diela do Registra, postupuje sa podľa Štatútu registra architektonických diel.

(11) Konanie o návrhu na zápis Diela do Registra pre prihlásené Dielo sa nezačne pre Navrhovateľa, ktorý nespĺňa podmienky kladené na navrhovateľa podľa Štatútu registra architektonických diel.

(12) Ak sa na základe právoplatného rozhodnutia príslušného súdu SR po udelení Ceny preukáže porušenie práv alebo právom chránených záujmov poškodeného vo vzťahu k Dielu, Komora si vyhradzuje právo odňať cenu udelenú tomuto Dielu. Odňatím ceny zanikajú práva nadobudnuté podľa článku 1 ods. 3 a 4. Rozhodnutie o odňatí Ceny bude zverejnené obvyklým spôsobom najmä na webovom sídle Komory.

Článok 7 Hodnotenie Diel

(1) Tajomník poroty najprv posúdi, či navrhnuté Diela splnili podmienky Súťaže. Diela, ktoré tieto podmienky nespĺnili, vyradí z ďalšieho posudzovania.

(2) Navrhnuté Diela, ktoré splnili podmienky Súťaže, porota posudzuje v dvoch kolách.

(3) V prvom kole posudzovania Diel porota posúdi navrhnuté Diela z hľadiska splnenia požiadaviek na kvalitu Diela, pričom spomedzi navrhnutých Diel vyberie tie Diela, ktoré spĺňajú požiadavky na kvalitu Diela. K posudzovaniu navrhnutých Diel v prvom kole môže porota podľa potreby prizvať odborníka z príslušnej oblasti. Posudzovania v prvom kole sa môže zúčastniť aj predseda Komory, alebo poverený podpredseda Komory. Predseda Komory, poverený podpredseda Komory a prizvané osoby, ktoré nie sú členom poroty, môžu predniesť svoj názor; nemôžu však hlasovať, ani sa zúčastniť na rozhodovaní poroty.

(4) Následne porota vykoná osobnú obhliadku tých Diel, ktoré vybrala podľa odseku 3 prvej vety.

(5) V druhom kole posudzovania porota na základe obhliadky podľa odseku 4 určí v každej kategórii spravidla tri navrhnuté Diela ako nominácie na udelenie Ceny. O každom nominovanom Dielu vyhotoví posudok, v ktorom uvedie svoj názor, najmä prednosti Diela a mieru, v akej Dielo napĺňa kritériá podľa Článku 1 odseku 2. Nominované Diela možno zverejniť ešte pred slávnostným odovzdávaním Ceny, prípadne aj spolu s ostatnými Dielami, ktoré boli navrhnuté na ocenenie.

(6) V rámci druhého kola porota z nominovaných Diel určí v každej kategórii najviac jedno Dielo, ktorému sa udelí Cena. Porota v tomto prípade môže rozhodovať konsenzom, hlasovaním, alebo v prípade, ak o to požiada aspoň jeden člen poroty, tajným hlasovaním všetkých členov poroty.

(7) Posudzovania v druhom kole sa môžu zúčastniť len členovia poroty, tajomník poroty a poverený zástupca Komory. Tajomník poroty a poverený zástupca Komory nehlasujú, ani nesmú vyjadrovať svoj názor na kvalitu Diel.

(8) Porota môže za laureáta určiť aj ďalšie osoby uvedené v návrhu na ocenenie Diela, ktoré mali podstatný podiel na výslednej kvalite Diela, spravidla vo forme výtvarnej spolupráce.

(9) Členovia poroty, tajomník poroty a poverený zástupca Komory sú povinní zachovávať mlčanlivosť o priebehu posudzovania návrhov a ich výsledku až do udelenia Ceny.

Článok 8 Odovzdávanie Cien

(1) Cena vo všetkých kategóriách sa odovzdáva na slávnostnom zhromaždení.

(2) Cenu v jednotlivých kategóriách odovzdávajú čestní hostia slávnostného zhromaždenia, partneri a predseda Komory alebo poverený podpredseda Komory.

Článok 9 Spolupráca s orgánmi Komory

(1) Dohľad nad priebehom posudzovania návrhov vykonáva Predstavenstvo. Predstavenstvo najmä

- a) vymenúva a odvoláva členov poroty a tajomníka poroty,
- b) dopĺňa porotu, ak niektorý člen poroty prestal byť jej členom,
- c) vyhlasuje jednotlivé ročníky udeľovania Ceny a podrobnosti účasti v nich,
- d) menuje komisiu, ktorá rozhoduje o námietkach v zmysle Článku 6,
- e) určuje konanie slávnostného zhromaždenia na odovzdávanie Cien,
- f) zabezpečuje zverejnenie, vystavenie a/alebo vydanie nominovaných Diel.

(2) Organizáciu a administratívu spojenú s udeľovaním Ceny zabezpečuje tajomník poroty v spolupráci s Komorou a Inštitútom Slovenskej komory architektov (ISKA).

(3) Dokumentácia týkajúca sa podkladových záznamov a hodnotenia Diel je súčasťou registratúry Komory.

Článok 10 Ocenenie Patrón architektúry

(1) Predstavenstvo môže každoročne pri príležitosti výročia ustanovujúceho valného zhromaždenia Komory udeliť Ocenenie PA. Ocenenie PA možno udeliť fyzickej osobe alebo právnickej osobe. Ocenenie PA možno udeliť aj viacerým osobám. Ocenenie PA má formu trofeje a laureátovi sa odovzdáva spôsobom podľa Článku 8.

(2) Návrh na udelenie Ocenenia PA môže podať ktokoľvek. Súčasťou návrhu na udelenie Ocenenia PA musí byť podrobne a jasne zdôvodnenie návrhu na udelenie Ocenenia PA, z ktorého vyplýva osobitný prínos navrhovanej osoby pre rozvoj architektúry. Návrh na udelenie Ocenenia PA sa podáva Komore s označením „Návrh na udelenie ocenenia Patrón architektúry“.

(3) Rokovanie a rozhodovanie Predstavenstva o udelení Ocenenia PA sa spravuje Rokovacím poriadkom Komory.

Článok 11

Spoločné ustanovenia

- (1) Pojem „architekt“ použitý v tomto Štatúte označuje rovnako architekta a krajinného architekta.
(2) Pojem „deň“ bez ďalšieho označenia použitý v tomto Štatúte označuje kalendárny deň.

Článok 12 Účinnosť

Tento štatút nadobúda účinnosť 1. marcom 2002¹⁾.

Predseda:
Ing. arch. Imrich Pleidel, v.r.

Riaditeľ úradu:
JUDr. Viera Hanuláková, v.r.

- ¹⁾ Zmena štatútu z 5. novembra 2002 nadobudla účinnosť 1. decembrom 2002.
Zmena štatútu z 3. februára 2005 nadobudla účinnosť 15. februára 2005.
Zmena štatútu zo 16. marca 2006 nadobudla účinnosť 1. apríla 2006.
Zmena štatútu zo 16. decembra 2010 nadobudla účinnosť 1. januára 2011.
Zmena štatútu zo 16. apríla 2014 nadobudla účinnosť 17. apríla 2014.
Zmena štatútu z 9. marca 2016 nadobudla účinnosť 10. marca 2016.
Zmena štatútu z 13. septembra 2016 nadobudla účinnosť 14. septembra 2016.
Zmena štatútu z 15. marca 2017 nadobudla účinnosť 16. marca 2017.
Zmena štatútu z 13. marca 2019 nadobudla účinnosť 16. marca 2019.
Zmena štatútu z 12. februára 2020 nadobudla účinnosť 13. februára 2020.
Zmena štatútu zo 14. apríla 2021 nadobudla účinnosť 15. apríla 2021.
Zmena štatútu zo 7. februára 2024 nadobudla účinnosť 8. februára 2024.

Opis Ceny

Trofej Ceny za architektúru CE ZA AR je dizajnérske autorské dielo realizované zo štandardizovaného lešteného hliníkového profilu tvaru L hrúbky 10mm. Každá trofej nesie laserom vypálený text, ktorý konkretizuje ročník CE ZA AR, či ide o laureáta, nomináciu, cenu verejnosti alebo patróna architektúry. Trofeje ďalej obsahujú logo CE ZA AR a logo Komory. Každá trofej je personalizovaná na konkrétne dielo a jej autorov / autorky. Rozmery trofejí sú odstupňované podľa kategórií od 270 mm do 420 mm na výšku a všetky majú šírku 100 mm. Autorkou trofejí je Mgr. art. Ľubica Segečová.